

*Analys av
allsvenska klubbarnas
ekonomi 2010*

**Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström**

Innehåll

	Sida
Sammanfattning	3
Inledning	5
Klubbarnas resultat	5
Klubbarnas intäkter	8
Klubbarnas kostnader	13
Klubbarnas spelartransfers och spelarvärden i balansräkningen	17
Klubbarnas egna kapital och soliditet	19
Elitlicensen i korthet	20
Klubbarnas egna kapital och redovisade resultat	21
Klubbarnas konsolideringsgrad	22
Klubbarnas balanslikviditet och likvida medel	23
Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition 2010	24
Bolagiseringstrender	25
Översiktlig internationell jämförelse avseende år 2009	26

Analys av de allsvenska klubbarnas ekonomi 2010

Sammanfattning

- Resultat sammantaget allsvenska klubbarna -104,1 mkr (2009: -6,8 mkr)
- Varav spelaromsättningsnetto + 16,1 mkr (2009: +108,5 mkr)
- Eget kapital + 268,2 mkr (2009: +365,1 mkr)
- Alla klubbar redovisade positivt eget kapital
- Balanslikviditet +1,1 (2009: 1,2)
- Personalkostnadernas andel av intäkter 55 % (2009: 61 %)

Resultatet för de allsvenska klubbarna år 2010 uppgick till – 104,1 mkr inklusive spelaromsättning, finansiella poster, extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt (2009: - 6,8 mkr).

Klubbarnas samlade resultat exklusive spelaromsättning visade år 2010 ett underskott – 120,2 mkr (2009: - 115,3 mkr).

Spelaromsättningsnettot (inklusive inhyrning och uthyrning) uppgick år 2010 till + 16,1 mkr (2009: +108,5 mkr).

Sju klubbar redovisade överskott och nio klubbar redovisade underskott år 2010. Åtvidabergs FF redovisade det största överskottet år 2010, + 2,9 mkr, följt av IFK Göteborg + 1,4 mkr och Örebro + 1,1 mkr. Djurgården och Malmö FF redovisade det största underskotten, båda -32,8 mkr följt av Halmstads BK -17,2 mkr.

Många allsvenska klubbar har under senare år sett netton av spelaromsättning som en naturlig del av finansieringen av driften av verksamheten. De redan under år 2009 försämrade ekonomiska resultaten i de övriga europeiska klubbarna har påverkat transfermarknaden negativt under år 2010, vilket kan vara en delförklaring av det sämre spelaromsättningsnettot år 2010.

En annan delförklaring kan vara att Malmö FF, som är Sveriges rikaste klubb, med 78,0 mkr i eget kapital, inför det kommande kvalspelet för Champions League kunnat valt att behålla sina spelare, vilket vid ett lyckosamt sportsligt resultat kan visa sig bli en god investering såväl i intäkter från Champions League som förhöjda spelarvärden.

Den miljardvall i omsättning som de allsvenska klubbarna passerade år 2007 har klubbarna även år 2010 överskridit. Omsättningen uppgick sammantaget år 2010 till drygt 1,0 miljarder kronor, dock efter att ha minskat med 14 % år 2010 jämfört med föregående år.

Den genomsnittliga intäkten per klubb uppgick till 64,7 mkr (2009: 74,4 mkr). Spridningen i omsättning mellan klubbarna är dock stor, från Åtvidabergs FF:s 25,4 mkr till Malmö FF:s 153,9 mkr. Den skiktning som under tidigare år har noterats förefaller att bestå såtillvida att sex klubbar (inklusive BK Häcken och dess Gothia Cup) redovisade en omsättning över 76,9 mkr, och tio klubbar redovisade en omsättning mellan 25,4 mkr och 53,0 mkr.

De totala kostnaderna för klubbarna minskade med 5 %, eller 59,2 mkr jämfört med föregående år, och uppgick år 2010 till 1.139,2 mkr.

Den genomsnittliga kostnaden per klubb uppgick till 71,2 mkr (2009: 74,9 mkr).

De samlade personalkostnadernas andel av de totala intäkterna, exklusive intäkter från spelarförsäljningar, uppgick till 55 %, vilket är under den nivå på 70 % som UEFA inför framtiden talar om som en nivå varje klubb borde ha som mål att inte överskrida för att inte

riskexponeringen ska bli för stor. Spridningen är dock stor, för fyra klubbar är detta nyckeltal över 70 %.

Den genomsnittliga spelarlönen uppgick till 56.467 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 24 spelare i snitt per allsvensk spelartrupp (2009: 61.372 kr)

Finansiellt redovisade föreningarna i Allsvenskan år 2010 ett samlat eget kapital uppgående till + 268,2 mkr (2009: + 365,1 mkr). De allsvenska klubbarnas soliditet uppgick 31 december 2010 till 27 % (2009: 32 %).

Malmö FF är fortfarande Sveriges rikaste fotbollsklubb, och hade ett eget kapital den 31 december 2010 som uppgick till + 78,0 mkr.

Samtliga allsvenska klubbar redovisade positivt eget kapital, vilket innebär att detta elitlicenskrav därmed uppfyllts.

Klubbarnas sammantagna balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder) uppgick per 31 december 2010 till 1,1, vilket kan anses vara en god likviditet. Spridningen är dock stor, mellan Kalmar FF:s 3,7 till Djurgårdens och Halmstad BK:s 0,6. En gammal tumregel säger att detta nyckeltal bör vara minst 1,0.

Störst kassa hade Kalmar FF, närmare 44 mkr, följt av BK Häcken, drygt 40 mkr och IFK Göteborg drygt 29 mkr.

Utifrån en översiktlig internationell jämförelse, baserad på uppgifter från UEFA avseende år 2009, kan konstateras att den 21:a plats som de svenska klubbarna hade på UEFA-rankingen år 2009/2010 är ungefär vad man kan förvänta sig vid de genomsnittliga intäkter de har, och att de svenska klubbarna sannolikt generellt måste minst fördubbla sina intäkter för att nå en UEFA-ranking kring plats 15. Det kan därför kanske finnas anledning att närmare studera hur andra länder med jämförbara förutsättningar arbetar för att nå intäktsnivåer som är högre än vad som uppnås i Allsvenskan.

Inslagen av bolagiseringar i olika former är numera en naturlig del i verksamheten, där det förekommer såväl bolagiseringar av hela elitverksamheter (Idrotts AB), som bolagisering av delar av verksamheter i syfte att både stärka balansräkningar och renodla verksamheterna, men även att hitta samverkansformer mellan den ideella föreningen och bolag så att olika intressen kan tillvaratas optimalt, och risker hanteras på ett väl avvägt sätt.

I Allsvenskan år 2010 deltog endast tre s.k. Idrotts AB; AIK Fotboll AB, Djurgårdens Elitfotboll AB och ÖSK Elitfotboll AB. Noteras bör också att f.d. allsvenska Hammarby Fotboll AB numera spelar i Superettan och att f.d. allsvenska Örgryte Fotboll AB begärts i konkurs i början av år 2011. Eventuella kommande förändrade förutsättningar inom skatteområdet för ideella föreningar kan dock komma att driva utvecklingen mot en högre grad av bolagisering av elitverksamheten. Hittills har dock inte valet att driva verksamhet i bolagsform lett till ett påtagligt bättre tillvaratagande av klubbarnas varumärken kommersiellt så att intäkterna ökats något betydligt, vilket man möjligen skulle kunna tänka sig då nya typer av intäkter lättare kan hanteras skattemässigt i bolagsform.

Avslutningsvis bör man alltid hålla i minnet att idrottsverksamhetens särart är att man i verksamheten har att arbeta parallellt med såväl verksamhetsmål i form av sportsliga elitmål och sociala idrottsliga breddmål, som ekonomiska mål. På lång sikt är dock uppfyllandena av alla målen varandras förutsättningar. Det kan därför sägas vara svårare att driva en elitklubb än ett normalt företag, där målet ju är ekonomiskt och medlet för att uppnå det är verksamheten.

Svenska Fotbollförbundet
Kjell Sahlström

Inledning

Svenska Fotbollförbundet har kartlagt det ekonomiska utfallet i de allsvenska klubbarnas för år 2010. Kartläggningen bygger på uppgifter inrapporterade av de allsvenska klubbarna samt deras årsredovisningar, som är upprättade enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens Allmänna Råd, eller IFRS. I båda fallen följer årsredovisningarna också Svenska Fotbollförbundets Anvisningar till elitlicensens ekonomikriterier och Svenska Fotbollförbundets UEFA Klubblicensmanual. Samtliga årsredovisningar är reviderade av auktoriserade eller godkända revisorer.

Observera att Allsvenskan åren 2008 - 2010 innehöll 16 klubbar. Tidigare år i denna rapport innehåller rapporten 14 klubbar, vilket måste hållas i minne vid alla jämförelser mellan åren. Ökningen antal klubbar var således 14,3 % år 2008.

Obs! Samtliga belopp i tabeller nedan i mkr om inte annat anges.

De allsvenska klubbarnas resultat

De Allsvenskan klubbarna redovisade år 2010 sammantaget ett underskott uppgående till – 104,1 mkr (2009: - 6,8 mkr). I detta resultat ingår ett överskott från spelaromsättning (spelarförsäljningar och spelaruthyrning minus såväl direkt kostnadsförda spelarförvärv som avskrivningar balanserade spelarförvärv samt spelarinhyrning) på 16,1 mkr (2009: + 108,5 mkr).

År 2010 deltog ingen klubb i Champions League (C.L), vilket heller inte någon gjorde åren 2001 – 2009. Detta innebär att Champions Leaguespel inte påverkat det ekonomiska resultatet för de Allsvenska klubbarna under de senaste tio åren.

Resultatet exklusive spelaromsättning redovisade år 2010 ett underskott -120,2 mkr (2009 -115,3 mkr), vilket är en försämring med 4,9 mkr jämfört med år 2009, då försämringen var 39,1 mkr jämfört med år 2008.

Resultatets beståndsdelar 2010, mkr

	<u>2010</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Driftresultat	-120,0	- 117,6	- 71,7
Spelaromsättning	+ 16,1	+ 108,5	+ 84,4
Finansnetto	- 1,9	+ 0,4	+ 6,0
Resultat före extraord & bokslutsdispositioner	- 105,8	- 8,7	+ 18,7
Extraord poster, bokslutsdisp. & inkomstskatt	+ 1,7	+ 1,9	-10,5
Redovisat resultat	- 104,1	- 6,8	+ 8,2

Tabell 1

Av de 16 Allsvenska klubbarna redovisade 7 klubbar överskott och 9 klubbar underskott 2010. Föregående år redovisade 8 klubbar överskott och 8 klubbar underskott.

Såväl resultat som driftsresultat varierar kraftigt mellan klubbarna. Av tabell 2 framgår respektive resultat per klubb. I driftresultatet är spelaromsättningsnetto, räntenetto och dispositioner exkluderade. I spelaromsättningsnetto ingår i resultaträkningen redovisade spelarförsäljningar och spelarköp, avskrivningar avseende balanserade utgifter för spelarförvärv samt spelaruthyrning och spelarinhyrning, se vidare nedan.

Resultat per allsvensk klubb 2010, mkr

		Redovisat resultat	Drift- resultat	Spelarom- sättning	Finans- Netto	E o poster samt boksldisp &skatt
Åtvidabergs FF	1)	+2,9	+3,2	-0,3	+/-0,0	
IF Elfsborg	2)	+1,4	-18,2	+19,7	-0,1	
Örebro	3)	+1,1	+4,0	-1,2	+/-0,0	-1,7
BK Häcken	4)	+0,7	+2,3	-1,6	+0,3	-0,3
IFK Göteborg	5)	+0,2	+0,9	-0,4	-0,3	
GAIS	6)	+0,2	+3,6	-2,5	-0,9	
Mjällby AIF	7)	+0,0	+0,6	-0,6		
IF Brommapojkarna	8)	-0,3	-8,3	+8,0	+/-0,0	
Helsingborgs IF	9)	-1,5	-1,7	+0,1	-0,3	+0,4
Trelleborgs FF	10)	-2,8	-1,2	-1,6	+/-0,0	
Gefle IF FF	11)	-5,2	-8,2	+2,9	+0,1	
Kalmar FF	12)	-8,9	-7,7	-2,1	+0,9	
AIK	13)	-9,1	-16,2	+8,5	-1,4	
Halmstads BK	14)	-17,2	-15,6	-1,7	-0,1	+0,2
Malmö FF	15)	-32,8	-31,3	-6,0	+/-0,0	+4,5
Djurgården	16)	-32,8	-26,2	-5,1	-0,1	-1,4
* Allsvenskan totalt		-104,1	-120,0	+16,1	-1,9	+1,7

Tabell 2

De redovisade resultaten avser för flersektionsklubbar fotbollsverksamheten, och för koncerner, i förekommande fall, de delar av koncernerna som avser fotbollsverksamhet.

Detta innebär att resultaten avser följande:

- 1) Åtvidabergs FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 2) IF Elfsborg i sin helhet (ensektionsförening)
- 3) ÖSK Elitfotboll AB i sin helhet
- 4) BK Häcken i sin helhet (ensektionsförening)
- 5) IFK Göteborgs fotbollsverksamhet med koncernredovisning
- 6) GAIS i sin helhet (ensektionsförening)
- 7) Mjällby AIF i sin helhet (ensektionsförening)
- 8) IF Brommapojkarna i sin helhet (ensektionsförening)
- 9) Helsingborgs IF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 10) Trelleborgs FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 11) Gefle IF FF (ensektionsförening)
- 12) Kalmar FF i sin helhet (ensektionsförening)
- 13) AIK Fotboll AB i sin helhet med koncernredovisning
- 14) Halmstads BK i sin helhet (ensektionsförening)
- 15) Malmö FF i sin helhet med koncernredovisning (ensektionsförening)
- 16) Djurgårdens Elitfotboll AB i sin helhet med koncernredovisning

Det största överskottet 2010 redovisade Åtvidabergs FF 2,9 mkr, vilket helt var tack vare driftsresultatet som uppgick till + 3,2 mkr. Föreningens allsvenska sejour under år 2010 blev således i alla fall ur ett ekonomiskt perspektiv lyckosam.

Det nästa största överskottet år 2010 redovisade IF Elfsborg med + 1,4 mkr, varav + 19,7 mkr var resultat från spelaromsättningsnetto.

Örebro redovisade det högsta driftsresultatet, + 4,0 mkr, närmast följt av GAIS med + 3,6 mkr och Åtvidabergs FF med + 3,2 mkr. I BK Häckens överskott ingår Gothia Cup med + 12,0 mkr.

Malmö FF redovisade det största driftsunderskotten, -31,3 mkr, närmast följt av Djurgården – 26,2 mkr, IF Elfsborg -18,2, AIK -16,2 mkr, Halmstads BK – 15,6 mkr, IF Brommapojkarna – 8,3 mkr, Gefle IF FF -8,2 mkr och Kalmar FF -7,7 mkr.

Malmö FF hade även år 2009 ett stort driftsunderskott, -32,7mkr, vilket det året dock kunder kompenseras med råge tack vare spelaromsättningsnettot + 35,3 mkr. Under år 2010 har Malmö FF inte alls sålt spelare i den omfattningen, varför det totala resultatet blev ett stort underskott för föreningen. Eventuellt kan det vara en strategi från föreningen att försöka behålla sin spelartrupp från år 2010, då man blev svenska mästare, och genom detta öka möjligheterna att kvala in i Champions League år 2011, där ett deltagande innebär såväl överskott i för själva deltagande som möjligheter att exponera sina spelare på en större internationell marknad.

Den stora skillnaden allmänt mot år 2009 är för övrigt just att nettot från spelaromsättning under år 2010 var väsentligt lägre än under år 2009. Detta beror delvis på effekter av en allmänt mattare internationell transfermarknad, men kan få effekten att allsvenskan kan bli bättre år 2011, då fler spelare under utveckling finns kvar i Allsvenskan.

IF Elfsborg har dock med råge kunnat kompensera driftsunderskottet med ett positivt spelomsättningsnetto.

IF Brommapojkarna, AIK och Gefle IF FF har delvis kunnat kompensera sina driftsunderskott genom spelaromsättningsnetton, men för Djurgården, Halmstads BK, Kalmar FF, Helsingborgs IF, Trelleborgs FF samt ovan nämnda Malmö FF slår det negativa driftsresultatet igenom nästan helt på resultatet.

Djurgården och Malmö FF redovisade de sämsta ekonomiska resultaten, - 32,8 mkr vardera. Övriga klubbar som redovisade negativa resultat var Halmstads BK med - 17,2 mkr, AIK med -9,1 mkr, Kalmar FF med -8,9 mkr, Gefle IF FF med -5,2 mkr, Trelleborgs FF med -2,8 mkr, Helsingborgs IF med -1,5 mkr och IF Brommapojkarna med - 0,3 mkr.

Djurgårdens stora negativa driftsresultat är särskilt oroande då man redan åren 2008 och 2009 redovisade stora negativa driftsresultat och man under åren 2009 och 2010 erhållit aktieägartillskott uppgående till sammantaget 38 mkr.

Extraordinära poster samt bokslutsdispositioner och skatt hos Malmö FF avser värdet av underskottsavdrag i dotterbolag.

Se vidare nedan avsnitt om Eget kapital, soliditet och likviditet i klubbarna på sidan 19 och följande.

De allsvenska klubbarnas intäkter

De allsvenska klubbarnas intäkter (exklusive ränte- och andra kapitalintäkter samt extraordinära intäkter) ligger 2010 kvar över den miljardvall som passerades år 2007, och även uppnåddes åren 2008 – 2009, genom att de år 2010 uppgick till 1.033 mkr (2009: 1.187 mkr), vilket var en minskning med 154 mkr, eller 13 % jämfört med år 2009.

Allsvenska föreningarnas totala intäkter åren 2001 – 2010, mkr

	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Drift	500	518	549	595	611	785	803	885	997	927
Champions league	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spelarförsäljning	166	58	66	64	135	141	208	189	190	106
* Totalt	666	576	615	659	746	926	1.011	1.074	1.187	1.033
* Genomsnitt/förening	47,6	41,1	43,9	47,1	53,2	66,1	72,2	67,1	74,2	64,6
* Drift i % av totalt	75 %	90 %	89 %	90 %	82 %	85 %	79 %	82 %	84 %	90 %
* Tillväxttakt totalt %	26 %	-13 %	-7 %	7 %	13 %	24 %	9 %	6 %	11 %	-13 %
* Tillväxttakt just för samma antal klubbar	26 %	-13 %	-7 %	7 %	13 %	24 %	9 %	-7 %	11 %	-13 %

Tabell 3

Observera att antalet klubbar i Allsvenskan ökade år 2008 med 14,3 %, eller två klubbar till 16 klubbar.

Driftsintäkterna har år 2010 minskat med 70 mkr. Det är första gången sedan starten av insamlingen av dessa data, avseende år 1993, som driftsintäkterna minskat jämfört med närmast föregående år.

Noteras bör angående år 2009 att den ökningen av driftsintäkterna med 112 mkr år 2009 jämfört med år 2008 till cirka 56 mkr berodde på att BK Häcken, som arrangerar Gothia Cup, åter var i allsvenskan år 2009.

Intäkterna från driften av verksamheten (exklusive C.L. och spelarförsäljningar) har för åren från och med år 2002 uppgått till 80-90 % av de totala intäkterna.

Driftsintäkternas högre andel av de totala intäkterna under de senaste nio åren förklaras till viss del av att ingen svensk klubb deltagit i Champions League under de tio senaste åren. Under åren 2001 fick dessutom förhållandevis höga intäkter från spelarförsäljningar effekten att driftsintäkternas andel av de totala intäkterna blev lägre i förhållande till de övriga åren. Vad som kan betraktas som normala respektive onormala intäkter från spelarförsäljningar kan naturligtvis på en aggregerad nivå för hela allsvenskan diskuteras, och ändras säkert över tiden. Redan vid föregående års rapport "Analys av allsvenskans ekonomi 2009" varnades för vad försämrade förutsättningar avseende intäkter från spelarförsäljningar skulle innebära om dessa utgör, som då, cirka 15-20 % av allsvenskans intäkter. Detta är just vad som inträffat år 2010, vilket starkt påverkat de allsvenska klubbarnas ekonomier år 2010.

Vid jämförelser av intäkterna från spelarförsäljningar bör man för övrigt även ta hänsyn till redovisat resultat ovan och det faktum att en stor del av kostnaderna i

spelaromsättningen är ersättningsspelare för dem som sålts, varför man bör tänka lite i nettotermer vid analysen av spelaromsättningsintäkter. Se vidare sidan 17.

Beroendet av spel i C.L. är idag helt eliminerat då ingen klubb deltagit under de senaste tio åren och de allsvenska klubbarna anpassat sina ekonomier efter detta och aldrig skulle komma på tanken att budgetera kostnader utifrån förutsättningen att man via kvalificeringsmatcher skulle komma att delta i Champions League.

Trenden från tidigare år att de allsvenska klubbarna alltmer övergått från att vara klubbar som är internationellt konkurrenskraftiga till att vara klubbar som är underleverantörer av spelare till andra ligor i Europa har år 2010 inte fortsatt i det att försäljningsintäkterna minskat, dock utan att resultaten i den internationella konkurrensen förbättrats.

Det är emellertid för tidigt att dra några slutsatser efter ett enstaka år, det kan ju komma att visa sig redan under år 2011 att de svenska klubbarna, genom att i högre grad behålla spelare i klubbarna når längre i UEFA-spelet, och/eller kan försälja spelare till högre värde än om man gjort affär under år 2010.

Tillväxttakten, här mätt som de totala intäkternas ökning, varierar mellan åren beroende av spel i C.L. (vilket tyvärr inte skett sedan år 2000) och enstaka större spelarförsäljningar till utländsk storklubbar, samt TV-avtalet år 2006 som momentant höjde intäkterna till en ny nivå, där de sedan kom att ligga fast t.o.m. år 2010.

Den totala tillväxttakten under de senaste tio åren har varit 96 % (de totala intäkterna år 2000 var 529 mkr), eller årligen i genomsnitt sedan år 2001 8 %.

Om man beaktar att Allsvenskan år 2008 ökade med två klubbar till 16 klubbar, blir tillväxten i snitt per klubb 71 %, eller årligen i genomsnitt sedan år 2000 6 %.

Intäktsjämförelse mellan åren 2010 och 2009, mkr

I denna jämförelse inkluderas också ränteintäkter och andra kapitalintäkter

	<u>2010</u>	<u>Andel</u>	<u>2009</u>	<u>Andel</u>	<u>Förändring</u>	<u>Förändr mkr</u>
Publik- och övr matchintäkter	228,1	22 %	275,9	23 %	-17 %	-47,8
Reklam & sponsring	313,1	30 %	322,5	27 %	-3 %	-9,4
Tips- och mediamedel	180,6	18 %	171,7	15 %	+5 %	+8,9
UEFA-spel exkl. C.L.	19,8	2 %	17,8	1 %	+11 %	+2,0
Bidrag	25,4	2 %	21,8	2 %	+16 %	+3,6
Gothia Cup	68,1	7 %	56,0	5 %	+22 %	+12,1
Övriga egna arrangemang	12,1	1 %	20,8	2 %	-42 %	-8,7
Övrigt	80,0	8 %	109,7	9 %	-27 %	-29,7
* Summa drift exkl C.L.	927,2	90 %	996,2	84 %	-7 %	-69,0
Champions League	0,0		0,0			
Spelarförsäljning & uthyrning	105,9	10 %	190,4	16 %	-44 %	-84,5
* Totalt exkl finans. Intäkter	1033,1	100 %	1.186,6	100 %	-13 %	-153,5
Finansiella intäkter	3,0	0 %	4,9	0 %	-39 %	-1,9
** Totalt inkl finans. Intäkter	1036,1	100 %	1.191,5	100 %	-13 %	-155,4

Tabell 4

Den största minskningen i såväl kronor som procent svarade spelarförsäljningarna för, med - 84,5 mkr respektive - 44 %.

Publik- och övriga matchintäkter minskade år 2010 med 47,8 mkr eller – 17 % jämfört med år 2009. Detta kan i sin helhet anses förklaras av att antal åskådare år 2010 minskade med 344.532 åskådare jämfört med år 2009 och år 2010 uppgick till 1.564.207, vilket innebär en minskning med 18 %.

Denna minskning kan förklaras delvis av att olika klubbar spelar i allsvenskan olika år, t ex spelade Hammarby som har en stor publik i allsvenskan år 2009 men inte år 2010, delvis av att försöket med en tidigare säsongsstart inte föll väl ut på grund av sträng vinter, delvis av att AIK som spelar på den största arenan inte var med i toppstriden år 2010, delvis av speluppehållet under VM i Fotboll under en och en halv månad när vädret är som bäst för åskådarna. Andra förklaringar kan dock finnas.

I takt med att nya arenor färdigställs och befintliga arenor underhålls och vidareutvecklas förbättras komforten för åskådarna, vilket förbättrar förutsättningarna för ökat antal åskådare under år 2011 och kommande år.

Intäkter per klubb inklusive finansiella intäkter 2010 och 2009 inklusive & exklusive spelarförsäljningar, mkr.

	År 2010 Intäkter inkl <u>Spelarförsäljn</u>	År 2010 Intäkter exkl <u>spelarförsäljn</u>	År 2009 Intäkter inkl <u>Spelarförsäljn</u>	År 2009 Intäkter exkl <u>spelarförsäljn</u>
Malmö FF	154,3	148,6	185,6	136,3
IF Elfsborg	115,0	81,3	91,0	86,4
AIK	106,5	92,1	109,7	108,8
BK Häcken	103,0	102,6	96,8	94,0
IFK Göteborg	89,8	80,7	118,7	90,6
Helsingborgs IF	77,0	66,2	74,2	65,8
Örebro	53,1	52,9	48,0	48,0
Djurgården	49,6	47,1	71,5	67,9
GAIS	49,1	38,2	41,6	34,3
IF Brommapojkarna	48,5	38,2	43,8	39,1
Kalmar FF	42,0	40,8	78,7	46,9
Halmstads BK	34,0	31,9	41,6	37,0
Mjällby AIF	33,9	33,9	Superettan	Superettan
Gefle IF FF	28,5	24,6	33,9	24,9
Trelleborgs FF	26,4	25,8	25,2	20,5
Åtvidabergs FF	25,4	25,3	Superettan	Superettan
Hammarby	Superettan	Superettan	87,7	68,2
Örgryte	Superettan	Superettan	43,5	32,4
* Allsvenskan totalt	1.036,1	930,2	1.191,5	1.001,1

Tabell 5

Malmö FF redovisar år 2010 de högsta intäkterna med 154,3 mkr, följt av IF Elfsborg med 115,0 mkr och AIK med 106,5 mkr. Malmö FF var även de tidigare två åren den klubb som hade de högsta intäkterna. Malmö FF är år 2010 även den klubb som har högst intäkter exklusive spelarförsäljningar, 148,6 mkr, och behåller även här toppositionen från år 2009. Förklaringen till Malmö FF:s förhållandevis till andra allsvenska klubbar höga intäkter exklusive spelarförsäljningar är främst den nya arenan Swedbank Stadion som skapat nya intäktsmöjligheter, men år 2010 även de sportsliga framgångarna med vinsten av allsvenskan som ökat intresset för klubben.

Jämför dock även i avsnittet nedan angående kostnader beträffande matchkostnadernas utveckling, vilka också ökat för Malmö FF.

AIK har i flera år i följd haft en hög position beträffande intäkterna exklusive spelarförsäljningar, vilket kan anses bero på att AIK är den klubb som spelar sina matcher på den största arenan, vilket i kombination med att klubben har många supporters inneburit såväl högre publiksiffror som högre publikintäkter än många andra klubbar trots att det sportsliga resultatet under inte var i paritet med intäkterna.

Det bör noteras att BK Häckens intäkter av Gothia Cup uppgick till 68 mkr år 2010 och 56 mkr år 2009.

Under år 2010 har skillnaderna mellan klubbarnas intäkter ökat något i förhållande till år 2009. De totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter år 2010 uppgick till 478,8 mkr, vilket är 46,2 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter. År 2009 var de totala intäkterna för de fyra klubbar som hade högst intäkter 510,8 mkr, eller 42,9 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter.

Om man väljer att exkludera BK Häckens intäkter av Gothia Cup och därför väljer att ta med klubben med de femte högsta intäkterna i jämförelsen var år 2010 andelen av dessa klubbars intäkter 48,0 % av samtliga allsvenska klubbars intäkter år 2010, vilket kan jämföras med 44,8 % år 2009.

Dock har skillnaden mellan den klubb som har högst intäkter och den som har lägst intäkter minskat. Malmö FF:s intäkter var år 2010 sex gånger högre än Åtvidabergs FF:s. År 2009 var Malmö FF:s intäkter drygt sju gånger högre än Trelleborgs FF:s.

Man kan med ovanstående som grund konstatera att det fortfarande är samma fem klubbar som har högst omsättning exklusive spelarförsäljningar (eller om man korrigerar för Gothia Cup samma fyra klubbar). Dessa fem klubbars omsättning exklusive spelaromsättning uppgick år 2010 till mellan 81,3 mkr och 148,6 mkr. Föregående år var spannet för dessa fem klubbar mellan 86,4 mkr och 136,3 mkr. För dessa fem klubbar har skillnaderna sinsemellan dem således ökat, där endast Malmö FF har ökat dessa intäkter.

Det bör noteras att det finns intäkter i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF uppgående till 10 mkr som inte ingår i AIK:s redovisade intäkter. Om dessa räknades med skulle AIK avancera en placering till en andraplats när det gäller de totala intäkterna.

Det bör också noteras att det även finns intäkter i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF uppgående till 15 mkr som inte ingår i Djurgårdens redovisade intäkter. Om dessa räknades med skulle Djurgården avancera en placering till en sjundeplats när det gäller de totala intäkterna.

Gefle IF FF och Trelleborgs FF:s nådde bara 24,6 mkr respektive 25,8 mkr i intäkter exklusive spelaromsättning, men är ändå nu etablerade allsvenska klubbar.

Hur höga intäkter som krävs för att etablera sig på riktigt inom den europeiska klubb fotbollen kan ingen med säkerhet naturligtvis svara på. Under år 2010 nådde

IF Elfsborg och AIK längst av de svenska klubbarna genom sina play-offmatcher om spel i UEFA Europa League mot SSC Napoli respektive PFC Levski Sofia, där båda dock blev utslagna.

Sverige har nu inte haft någon deltagande klubb i Champions League sen år 2000. Förmodligen krävs det helt andra intäkter för att kunna spela på nivån Champions League, men kanske även för att spela i Europa League

Men kanske är det trots detta inte alltid bara pengarna som styr vilka klubbar som når de sportsliga framgångarna, utan även andra faktorer som avgör framgångarna ute på planen, även om rejäla intäkter givetvis underlättar om man vill nå sportsliga framgångar givet att allt annat i förutsättningar är lika.

Kännetecknande för klubbarna på den omsättningsmässigt (exklusive spelarförsäljningar) övre halvan är dels att de är från större städer eller regioner, där intäktpotentialen är större, t ex är två av klubbarna från Stockholm och två från Göteborg, och en från Malmö FF, en från Helsingborg, en från Borås och en från Örebro. Dessa klubbar deltar också oftare i UEFA:s klubbmästerskap, och som en följd av detta säljer oftare spelare till den internationella spelarmarknaden. Dessa klubbar kan, delvis p. g. a. förutsättningar som ger möjligheter, bygga sin organisation och verksamhet för att regelbundet kunna delta i UEFA:s klubbmästerskap, samtidigt som övriga föreningar är i en annan utvecklingsfas där det mer handlar om att etablera sig som allsvenska föreningar, för att längre fram kunna höja ambitionsnivån ytterligare.

Allsvenska klubbarnas kostnader

De allsvenska klubbarnas kostnader (inklusive- ränte- och andra kapitalkostnader samt exklusive extraordinära kostnader, bokslutsdispositioner och skatt) uppgick år 2010 till 1.141,9 mkr (2009: 1.200,7 mkr) vilket var en minskning med 4,9 %.

Kostnaderna minskade således mindre än intäkterna, som ju minskade med 13 %, se vidare ovan.

Kostnadsjämförelse mellan 2010 och 2009, mkr

	2010	Andel	2009	Andel	Förändring %	Förändring mkr
Match- & träning	194,9	17 %	190,6	16 %	+2 %	+4,3
Personalkostnader	572,0	50 %	609,2	51 %	-6 %	-37,2
Administration och lokaler	68,8	6 %	89,6	7 %	-23 %	-20,8
Reklam & sponsring	82,4	7 %	99,8	8 %	-17 %	-17,4
UEFA-spel exkl. C.L.	7,7	1 %	5,5	0 %	+40 %	+2,2
Gothia Cup	56,0	5 %	47,0	4 %	+19 %	+9,0
Övriga arrangemang & övrigt	48,0	4 %	66,7	5 %	-28 %	-18,7
* Summa drift kostnader	1.029,8		1.098,4			
Spelarförvärv & -inhyring	16,8	2 %	18,0	2 %	-7 %	-1,2
Avskrivningar spelarförvärv	73,0	7 %	63,9	5 %	+14 %	+9,1
Övriga avskrivningar	12,8	1 %	18,6	2 %	-31 %	-5,8
Finansiella kostnader & skatt	2,2	0 %	2,8	0 %	-21 %	-0,6
Extraord kostn, bokslutsdisp	5,1	0 %	-3,1	0 %		+8,2
Bokslutsdispositioner	0,5	0 %	-0,2	0 %		+0,7
Champions League	0,0		0,0			
* Totalt	1.140,2	100 %	1.198,4	100 %	- 5 %	-58,2

Tabell 6

Av kostnaderna svarade klubbarnas totala personalkostnader (exklusive övergångsersättningar) under 2010 för drygt hälften med 572,0 mkr (2009: 609,2 mkr). Detta innebär en minskning av personalkostnaderna med 6,1 % jämfört med år 2009. Före elitlicensens införande mellan åren 2000 och 2001 var denna ökning närmare 17 %. Personalkostnadernas ökningstakt har bromsats sedan elitlicensens införande och var under åren 2002 – 2005 mellan 1 % och 3 %, för att åter börja öka med 6 % år 2005, hela 13 % år 2006, 19 % år 2007, 12 % år 2008 (där hänsyn dock bör tas till att antalet klubbar ökar med 14,3 %), 8,4 % år 2009, och nu alltså åter minska med 6,1 %.

Ökningen åren 2006 och 2007 beror främst av det TV-avtal som tecknades år 2006 och som skapade ökade resurser för klubbarna, vilket helt naturligt i den verksamhet inom underhållningsbranschen som den allsvenska fotbollen kan sägas vara, prioriterades att användas till ökade personalkostnader.

De balanserade utgifterna för spelarförvärv uppgår per 31 december 2010 till 106,4 mkr, vilket är en minskning jämfört med 160,3 mkr per den 31 december 2009. Detta kan jämföras med årets avskrivningar avseende balanserade utgifter för spelarförvärv, som uppgick till 73,0 mkr. Noteras bör dock återigen att olika klubbar spelar i allsvenskan olika år, varför jämförelsen av de balanserade spelarvärdena mellan åren och årets avskrivningar inte kan ge underlag för en rättvisande bild av årets investeringar. Se vidare sidan 17.

Hur stor del av de ökade personalkostnaderna som har sitt samband med spelarförvärv, i form av s.k. sign-on-fee till spelare är okänt. Det är dock rimligt att anta, att en viss del av personalkostnaderna kan härledas från sign-on-fees till spelare eller liknande uppgörelse. Hur detta förändrats i förhållande till föregående år går dock heller inte att säga.

Spelarlönernas utveckling (exkl. sociala avgifter) de åtta senaste åren framgår av uppställningen nedan.

Spelarlönernas utveckling, 2003-2010, mkr

	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Spelarlöner	155,6	156,6	186,3	204,4	248,6	267,6	282,8	260,2
Drift exkl räntor o spel.förv	572,0	599,9	595,3	708,8	831,4	955,2	1.070,0	986,6
Förändring spelarlöner	1,8%	0,6%	19,0%	9,7%	21,6%	7,6%	5,7%	-6,7%
Spelarlönernas andel av drift	27,2%	26,1%	31,2%	28,8%	29,9%	28,0%	26,4%	26,4%

Tabell 7

Spelarlöner är exklusive sociala avgifter.

Under år 2010 minskade spelarlönerna exklusive sociala avgifter med 6,7 %.

Notera att i driftskostnaderna ingår ej räntekostnader, skatt, kostnader för spelarförvärv, avskrivningar spelarförvärv, kostnader för Gothia Cup samt extraordinära kostnader.

Notera också att det i spelarlönerna ingår s.k. sign-on-fees till spelare, vilka ibland utbetalas i samband med att spelare tecknar kontrakt.

Eftersom ingen svensk klubb deltagit i Champions League under dessa år har Champions Leaguespel inte påverkat kostnaderna för spelarlöner.

Observera att under år 2008 ökade antalet klubbar med 14,3 %, vilket rimligen bör innebära att antalet spelare ökade i samma storleksordning det året, och att beaktat detta den genomsnittligt kalkylerad allsvensk spelarens lön minskade under år 2008.

Spelarlönernas andel av driftskostnaderna har mellan år 2003 och år 2010 pendlat mellan 26,1 % (som lägst år 2004) och 31,2 % (som högst år 2005).

År 2010 var spelarlönernas andel av driftskostnaderna exklusive kostnader för räntor och spelarförvärv lika stor som under år 2009, d v s 26,4 %. Minskningen av kostnaderna för spelarlöner har alltså under år 2010 skett i samma proportion som övriga ovan definierade driftkostnaders minskning.

Den genomsnittligt beräknade spelarlönen

Den genomsnittliga beräknade spelarlönen uppgick till 56.467 kr/månad vid 12 månaders anställning och antaget 24 spelare i snitt per allsvensk spelartrupp (2009: 61.372 kr vid antaget 24 spelare).

Observera att s.k. sign-on fees till spelare ingår i denna kalkyl.

Personalkostnadernas andel av intäkterna

UEFA talar återkommande inför framtiden om att varje klubb borde ha som en tumregel att de totala personalkostnaderna inte ska överskrida 70 % av de totala intäkterna, för att inte riskexponeringen ska bli för stor.

Sammantaget för de allsvenska klubbarna utgjorde personalkostnaderna 55 % av de totala intäkterna. Spridningen var dock stor. Läget för de Allsvenska klubbarna var år 2010 enligt följande, där klubbarnas rangordnats utifrån ett finansiellt riskperspektiv där lägre andel innebär mindre finansiell risk. Vid val av finansiell risknivå enskilda år mätt på detta sätt påverkas givetvis detta beslut också av hur stort det egna kapitalet är i den enskilda klubben.

Alla inser dessutom att verksamhetsrisken i form av risk för sämre sportliga resultat, vilket på sikt genererar lägre framtida intäkter, är uppenbar ju lägre andelen av personalkostnaderna är i förhållande till intäkterna.

	<u>Personalkostnadernas andel av intäkterna</u>	<u>Personalkostnader, mkr</u>
BK Häcken	33 %	33,9
GAIS	46 %	22,8
Malmö FF	48 %	73,8
IFK Göteborg	49 %	44,3
Helsingborgs IF	53 %	41,0
AIK	54 %	57,5
IF Brommapojkarna	54 %	26,0
Örebro	54 %	28,4
Åtvidabergs FF	56 %	14,3
IF Elfsborg	62 %	71,0
Mjällby AIF	65 %	22,2
Gefle IF FF	69 %	19,5
Kalmar FF	74 %	29,7
Trelleborgs FF	74 %	19,5
Halmstads BK	82 %	28,0
Djurgården	84 %	41,7

Tabell 8

Av ovanstående framgår att i fyra klubbar ligger personalkostnadernas andel av de totala intäkterna över 70 %, vilket alltså enligt UEFA:s synsätt är en hög risknivå.

Det kan för övrigt noteras att Örgryte som i föl hade den högsta risken mätt på detta sätt med 90 % begärts i konkurs i februari 2011, och att Trelleborgs FF som år 2009 hade den näst högsta risken med 88 % fått kapitaltillskott under år 2010.

Det förefaller således som att detta nyckeltal uttrycker riskexponeringen väl.

Av detta kan man möjligen även dra slutsatsen att Halmstads BK och Djurgården har en farligt hög risknivå.

Kostnader per klubb 2010 och 2009 inklusive & exklusive spelarförvärv, mkr.

	År 2010	År 2010	År 2009	År 2009
	Kostnader inkl	Kostnader exkl	Kostnader inkl	Kostnader exkl
	<u>Spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>	<u>spelarförvärv</u>
Malmö FF	187,1	175,4	180,5	166,4
AIK	115,6	109,7	116,0	109,8
IF Elfsborg	113,5	99,6	89,1	79,2
BK Häcken	102,3	100,3	91,8	87,4
IFK Göteborg	89,6	80,1	102,1	92,8
Djurgården	82,4	74,9	87,5	84,1
Helsingborgs IF	78,5	67,8	81,2	78,1
Örebro	52,0	50,5	45,7	44,2
Halmstads BK	51,2	47,4	56,3	53,0
Kalmar FF	50,9	47,6	53,3	50,8
IF Brommapojkarna	48,9	46,6	49,5	49,1
GAIS	48,9	35,4	47,8	39,3
Mjällby AIF	33,9	33,2	Superettan	Superettan
Gefle IF FF	33,7	32,7	32,9	31,6
Trelleborgs FF	29,2	27,1	31,4	27,2
Åtvidabergs FF	22,5	22,1	Superettan	Superettan
Hammarby	Superettan	Superettan	87,3	80,7
Örgryte	Superettan	Superettan	46,0	42,8
* Allsvenskan totalt	1.140,2	1.050,40	1.198,4	1.116,5

Tabell 9

Det bör noteras att det finns kostnader uppgående till 10 mkr i AIK Fotboll AB:s moderföretag AIK FF som inte ingår i AIK:s redovisade kostnader.

På motsvarande sätt bör noteras att det finns kostnader uppgående till 10 mkr i Djurgårdens Elitfotboll AB:s moderföretag Djurgårdens IF FF som inte ingår i Djurgårdens redovisade kostnader.

Noteras bör också att Gefle IF FF, som från och med säsongen 2009 är en egen juridisk person som bara driver Gefle IF:s tidigare fotbollsverksamhet, och Trelleborgs FF som år 2011 gör sin femte allsvenska säsong i rad är etablerade allsvenska klubbar, trots låga kostnader varje år.

För sju klubbar, uppgick de totala kostnaderna år 2010 till över 78 mkr. De övriga nio klubbarnas totala kostnader var inom ett spann mellan 22,5 mkr och 52,0 mkr. Den tendens till skiktning av klubbarna utifrån kostnadsnivåer som man under senare år kunnat konstatera, på lång sikt utifrån deras olika intäktsmöjligheter, förefaller att bestå.

Åtvidabergs FF, som hade de lägsta kostnaderna, kom på näst sista plats i allsvenskan. Trelleborgs FF, som hade de näst lägsta kostnaderna, slutade å andra sidan på en femteplats i allsvenskan.

Det går därför inte att dra några säkra slutsatser angående hur stora kostnader man bör ha råd med för att klara sig kvar i Allsvenskan. Hammarby är ett lysande exempel på detta år 2009.

De allsvenska klubbarnas spelartransfers och spelarvärden

De allsvenska klubbarnas spelarförsäljningar, exklusive uthyrningar av spelare, uppgick år 2010 till 104,5 mkr (2009: 185,0 mkr).

Av de allsvenska klubbarnas totala spelarförsäljningar svarade år 2010 IF Elfsborg för 33,5 mkr, AIK för 14,4 mkr, GAIS för 10,9 mkr, Helsingborgs IF för 10,4 mkr och Brommapojkarna för 10,3 mkr.

Under år 2010 har antalet allsvenska klubbar som balanserar sina utgifter för spelarköp minskat till tolv från att varit fjorton år 2009.

De totala spelarköpen 2010 uppgick brutto till 71,2 mkr (2009: 133,4 mkr), varav 15,3 mkr (2009: 16,4 mkr) kostnadsförts direkt och 55,9 mkr (2009: 117,0 mkr) bokförts i balansräkningen.

Spelarförsäljningar och spelarförvärv 2002-2010, mkr

Observera endast försäljningar och förvärv, ej ut- och inhyrning.

	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Spelarförsäljningar	54,7	64,2	61,2	133,8	137,1	200,5	180,3	185,0	104,5
Varav till utländska klubbar	46,0	38,0	40,0	82,0	95,0	166,5	131,5	156,5	96,7
Spelarförv, dir kostn.förda	7,6	15,2	17,0	31,0	31,5	15,3	45,8	16,4	15,3
Spelarförv, balanserade	40,4	29,1	51,9	51,9	66,6	86,4	53,3	115,4	55,9
Varav förv. från utl. klubbar	24,0	15,0	41,0	55,0	76,0	55,2	70,4	77,6	31,3

Tabell 10

Trenden att de allsvenska klubbarna har utvecklats till att bli en nettoexportör av spelare håller således i sig.

Var och en inser vad utlandsberoendet innebär för risker för Allsvenskan som helhet, då intäkterna ofta är hänförliga till enstaka stora försäljningar.

De allsvenska klubbarnas roll som underleverantör av spelare till andra ligor i Europa innebär å ena sidan att det kommer in intäkter till svensk fotboll via dessa försäljningar. Å andra sidan ställer detta också stora krav på klubbarna att ständigt kunna få fram nya spelare, för att dels kunna finansiera en verksamhet med driftunderskott, dels kunna stärka klubbarna sportsligt så att svenska klubbar kan klara sig bättre i den internationella konkurrensen i UEFA Champions League och UEFA Europa League, vilket borde vara ett långsiktigt mål för i alla fall en del av klubbarna.

Balanserat värde externa spelarförvärv 2002-2010, mkr

Det totala balanserade värdet i de allsvenska klubbarnas 2010 uppgick till 106,4 mkr. De klubbar som inte balanserar spelarvärden är IF Brommapojkarna, BK Häcken, Mjällby AIF samt Åtvidabergs FF. I dessa klubbar torde det således finnas dolda värden, vilket det för all del även kan finnas i övriga klubbar.

	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Bokfört spelarkapital	65,5	45,8	47,6	54,5	80,7	107,2	107,2	160,3	106,4
Antal fören. som bal. utg.	12	13	12	10	12	11	12	14	12

Tabell 11

Genomgående värderas, i de fall spelarvärden tas upp i balansräkningen, spelarna till anskaffningsvärde som skrivs av över spelarnas ursprungliga kontraktstid med den nya klubben, allt enligt den svenska elitlicensens redovisningsregler. De spelarvärden som aktiveras är genomgående externa spelarförvärv där den förvärvade spelarrättigheten bokförs som immateriell anläggningstillgång. Det är alltså inte fråga om att balansera kostnader för egna produkter. Observera för övrigt Årsredovisningslagens 4 Kapitel 6 §, som innebär att ideella föreningar ej kan skriva upp anläggningstillgångars värde. Såväl värderings- som avskrivningsprinciper, som är enligt Svenska Fotbollförbundets Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier, följer för övrigt även internationell praxis.

Klubbar som balanserar utgifter för spelarförvärv

	<u>Balanserat värde 2010, mkr</u>	<u>Balanserat värde 2009, mkr</u>
IF Elfsborg	29,1	25,6
Malmö FF	19,6	32,6
Djurgården	14,2	20,9
IFK Göteborg	13,1	20,5
AIK	8,0	6,4
Helsingborgs IF	5,5	2,6
GAIS	5,4	17,5
Halmstads BK	4,5	7,0
Kalmar FF	4,1	5,9
Trelleborgs FF	1,6	2,0
Örebro	0,7	1,1
Gefle IF FF	0,6	1,9
Hammarby	Superettan	14,2
Örgryte	Superettan	2,1
* Totalt	106,4	160,3

Tabell 12

Allsvenska klubbarnas egna kapital och soliditet

De allsvenska klubbarna redovisade den sista december 2010 ett samlat eget kapital uppgående till 268,2 mkr (2009: 365,1 mkr).

Detta motsvarade en soliditet uppgående till 27 % (2009: 32 %).

	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Eget kapital, mkr	60,4	95,7	116,2	194,5	283,3	306,7	365,1	268,2
Soliditet	17 %	24 %	22 %	29 %	36 %	39 %	32 %	27 %
Antal klubbar med pos eller noll EK	11	14	13	14	14	16	16	16

Tabell 13

Som en följd av årets sammantagna negativa resultat i klubbarna har det egna kapitalet minskat under år 2010 från att varit det högsta någonsin i Allsvenskan år 2009 till att vara det fjärde högst någonsin i Allsvenskan.

Den för de allsvenska klubbarna sammantagna balansomslutningen har år 2010 minskat till 996 mkr, från 1.129 mkr år 2009, eller med 133 mkr. Detta förklarar att soliditeten inte minskat med mer än 5 procentenheter mellan de båda åren.

Den minskade balansomslutningen beror främst av att balanserade spelarvärden, som planenligt skrivs av utifrån spelarens ursprungliga kontraktstid i klubben, minskat med 53,9 mkr. Risker i spelarvärden har således minskat. Jfr föregående avsnitt.

Av det egna kapitalet år 2010 stod Malmö FF för 78,0 mkr, Kalmar FF för 62,7 mkr, IF Elfsborg för 35,7 mkr, IFK Göteborg för 35,2 mkr och BK Häcken för 31,9 mkr.

Om man skulle justera det egna kapitalet och balansomslutningen för de balanserade spelarvärdena, för att få jämförbarhet med andra företag inom underhållnings- och tjänsteproducerande branscher, skulle soliditeten uppgå till 18 %.

	Eget kapital, mkr	Totalt kapital, mkr	Soliditet	Elitlicenskonsekvens
Malmö FF	+ 78,0	191,5	41 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Kalmar FF	+ 62,7	297,0	21 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
IF Elfsborg	+ 35,7	140,4	25 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
IFK Göteborg	+ 35,2	68,9	51 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
BK Häcken 1)	+ 31,9	46,5	69 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Örebro 2)	+ 4,3	29,9	28 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Åtvidabergs FF 1)	+ 3,4	5,3	62 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Djurgården	+ 3,3	31,4	10 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Gefle IF FF	+ 3,2	7,0	45 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Halmstads BK	+ 3,2	38,1	8 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
AIK 4)	+ 2,8	57,1	5 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
GAIS	+ 2,0	23,3	9 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Mjällby AIF 1)	+ 1,4	4,5	32 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Helsingborgs IF 3)	+ 0,6	44,5	1 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
Trelleborgs FF 3)	+ 0,3	6,2	5 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
IF Brommapojkarna 1)	+ 0,2	4,7	3 %	Klarar eget kapitalkriteriet för licens 2012
* Totalt	+ 268,2	996,3	27 %	

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Exklusive obeskattade reserver totalt 4,1 mkr

3) Eget kapital inkl erhållit villkorat kapitaltillskott, vilket skall återbetalas när det egna kapitalet så medger

4) Har i början av år 2011 genomfört en nyemission uppgående till 20 mkr.

Tabell 14

Elitlicensens regler i korthet

På Förbundsmötet i mars 1999 beslutades att införa en svensk elitlicens för spel i Allsvenskan och Superettan. Denna licens trädde i kraft från och med år 2002, och baserades första gången på boksluten år 2001, varvid licenser för säsongen 2003 behandlades, och beviljades.

Årsredovisningarna för 2010 ligger således till grund för licensbehandlingen inför säsongen 2012.

För att få elitlicens får man inte ha negativt eget kapital.

Om en klubb inte uppnår att ha noll eller positivt eget kapital skall i första hand en handlingsplan upprättas angående hur man under året skall uppnå minst noll i eget kapital. Första gången detta skedde var således avseende 2001 års bokslut hur man under år 2002 skulle uppnå minst noll i eget kapital.

Om handlingsplanen är uppenbart orealistisk avkrävs klubben att senast den 1/10 inlämna ett periodiserat bokslut per den 31/8. Om även detta visar negativt eget kapital sker degradering nästföljande år. Formellt beslut angående detta fattas av Representantskapsmötet i december. Något sådant aktuellt fall finns inte inför Representantskapsmötet i november 2011, jämför ovan sammanställningen över föreningarnas egna kapital i årsredovisningarna 2010.

Följer klubben en godkänd handlingsplan så att man uppnår minst noll i eget kapital vid närmast efterföljande årsbokslut så har klubben uppfyllt kriteriet för det egna kapitalets storlek vid licenssprövningen inför nästkommande säsong. Vid första tillfället avseende årsbokslutet år 2002, då positivt eller noll i eget kapital gav licens för säsongen 2004.

Om klubben inte klarar att följa handlingsplanen och vid nästkommande årsbokslut fortfarande har negativt eget kapital åläggs föreningen att upprätta ett periodiserat bokslut per den 31 augusti och inlämna denna senast den 1 oktober. Om detta periodiserade bokslut visar negativt eget kapital och särskilda skäl inte finns för undantag så sker degradering en division inför nästkommande säsong. Beslut om detta fattas av vid Representantskapsmötet i december. Något sådant aktuellt fall finns inte inför Representantskapsmötet i november 2011, jämför ovan sammanställningen över föreningarnas egna kapital i årsredovisningarna 2010.

Ett ytterligare krav för elitlicens är att det per den 31 augusti inte får finnas några förfallna skulder avseende skatter och allmänna avgifter, skulder till SvFF, SDF eller annan medlemsklubb som inte kan kvittas mot fordringar.

Om skulder av angivet slag är förfallna detta datum ska licens för nästkommande år inte beviljas.

Elitlicens erhålles för ett år i taget.

Se vidare Reglemente för Elitlicensen med Anvisningar till Elitlicensens ekonomikriterier på Svenska Fotbollförbundets hemsida www.svenskfotboll.se under dokumentbank och under ekonomi.

Allsvenska klubbarnas egna kapital och redovisade resultat 2010

		<u>Eget kapital, mkr</u>	<u>Resultat, mkr</u>
Malmö FF		+ 78,0	-32,8
Kalmar FF		+ 62,7	-8,9
IF Elfsborg		+ 35,7	+ 1,4
IFK Göteborg		+ 35,2	+ 0,2
BK Häcken	1)	+ 31,9	+0,7
Örebro	2)	+ 4,3	+ 1,1
Åtvidabergs FF	1)	+ 3,4	+ 2,9
Djurgården		+ 3,3	- 32,8
Gefle IF FF		+ 3,2	-5,2
Halmstads BK		+ 3,2	-17,2
AIK	4)	+ 2,8	- 9,1
GAIS		+ 2,0	+ 0,2
Mjällby AIF	1)	+ 1,4	+/-0,0
Helsingborgs IF	3)	+ 0,6	-1,5
Trelleborgs FF	3)	+ 0,3	- 2,8
IF Brommapojkarna	1)	+ 0,2	-0,3
* Totalt		+ 268,2	-104,1

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Exklusive obeskattade reserver totalt 4,1 mkr

3) Eget kapital inkl erhållet villkorat kapitaltillskott, vilket skall återbetalas när det egna kapitalet så medger

4) Har i början av år 2011 genomfört en nyemission uppgående till 20 mkr.

Tabell 15

Slutsatser av ovanstående kan bl. a. vara att 2010 varit ett ekonomiskt tufft år för många klubbar, men att man tack vare det egna kapital som funnits vid ingången av år 2010 har kunnat bemästra situationen under året.

Ingen klubb redovisar negativt eget kapital den 31 december 2010.

Nio klubbar redovisade dock negativt resultat år 2010; Djurgården, Malmö FF, Halmstads BK, AIK, Kalmar FF, Gefle IF FF, Trelleborgs FF, Helsingborgs IF och IF Brommapojkarna.

Noteras bör att Trelleborgs FF under året har erhållit villkorat kapitaltillskott, vilket inte är beaktat i resultatet men i det egna kapitalet. Det är för övrigt inte första året som Trelleborgs FF fått kapitaltillskott. Det förefaller som att dessa kapitaltillskott är en del av föreningens finansiella strategi, vilket möjligen kan vara riskabelt.

Noteras bör även att Djurgården under året har såväl genomfört en nyemission som erhållit kapitaltillskott, vilka inte är beaktat i resultatet men i det egna kapitalet.

Helsingborgs IF har tidigare år erhållit villkorade kapitaltillskott, vilka inte återbetalats.

Av ovanstående inses också lätt att Djurgården inte kan fortsätta driva verksamheten på oförändrat sätt under år 2011, så tillvida inte nya kapitaltillskott kan förväntas. Av Djurgårdens totala resultat – 32,8 mkr var driftsresultatet – 26,2 mkr. År 2009 uppgick Djurgårdens totala resultat till – 16,1 mkr varav driftsresultatet uppgick till – 16,3 mkr.

Djurgårdens negativa resultatutveckling har således accelererat de senaste åren, vilket är mycket oroväckande.

Även Halmstads BK:s resultatutveckling är mycket oroande. Under år 2009 uppgick föreningens resultat till cirka -10 mkr, vilket gick att hantera genom att man hade sedan tidigare ett stort eget kapital, vilket den sista december 2009 uppgick till drygt + 20 mkr. Under år 2010 ökade det negativa resultatet till - 17,2 mkr (varav driftsresultat -15,6 mkr), vilket innebär att det egna kapitalet den sista december 2010 uppgår till + 3,2 mkr. Givetvis går det inte för föreningen att driva verksamheten vidare på oförändrat sätt under år 2011.

Även Gefle IF FF, Helsingborgs IF, IF Brommapojkarna och Trelleborgs FF riskerar att få negativt eget kapital under år 2011 om verksamheten drivs på samma sätt.

Allsvenska klubbarnas konsolideringsgrad 2010.

Genom att ställa klubbarnas totala personalkostnader i förhållande till det egna kapitalet kan klubbarnas konsolideringsgrad beräknas. Denna visar hur sårbar en klubb är om intäkterna minskar och kostnaderna för den viktigaste tillgången, personalen, tvingas finansieras av det egna kapitalet. En hög konsolideringsgrad innebär en låg sårbarhet vid intäktsbortfall, och omvänt en låg konsolideringsgrad innebär en hög sårbarhet vid intäktsbortfall.

En tumregel, som t ex Riksidrottsförbundets specialförbund, bland annat Svenska Fotbollförbundet verkar efter, är att det egna kapitalet bör kunna täcka minst ett halvårs personalkostnader. Detta innebär i så fall att konsolideringsgraden borde vara omkring 50 %.

		<u>Konsolideringsgrad</u>
Kalmar FF		211 %
Malmö FF		106 %
BK Häcken	1)	94 %
IFK Göteborg		79 %
IF Elfsborg		50 %
Åtvidabergs FF	1)	24 %
Gefle IF FF		16 %
Örebro	2)	15 %
Halmstads BK		11 %
GAIS		9 %
Djurgården		8 %
Mjällby AIF	1)	6 %
AIK		5 %
Trelleborgs FF		2 %
Helsingborgs IF		1 %
IF Brommapojkarna	1)	1 %
* Totalt		

1) Balanserar ej spelarvärden

2) Exklusive obeskattade reserver totalt 4,1 mkr

Tabell 16

För fem klubbar var konsolideringsgraden således 50 % eller därutöver.

De tre klubbarna med lägst konsolideringsgrad var också enligt föregående avsnitt tre klubbar som riskerar negativt eget kapital år 2011 om verksamheten bedrivs på samma sätt år 2011 som under år 2010.

För en del klubbar kan det dock finnas dolda värden i balansräkningen i form av möjligheter att avyttra spelare till övergångssummor som överskrider de i balansräkningen upptagna värdena, vilket givetvis måste beaktas innan man drar några alltför snabba slutsatser. Dock innebär sådana försäljningar i normalfallet att klubbens sportsliga slagstyrka försvagas.

Allsvenska klubbarnas balanslikviditet och likvida medel 2010.

Klubbarnas likviditet mätt dels som balanslikviditet (omsättningstillgångar/kortfristiga skulder), dels likvida medel inklusive kortfristiga placeringar var följande per 31 december 2010. Den för Allsvenskan totala balanslikviditeten uppgick till 1,1, och de samlade likvida medlen uppgick till 161,3 mkr. Som nyckeltal brukar man säga att balanslikviditeten bör vara minst kring 1,0. En god balanslikviditet anses vara mellan 1,20 och 1,50.

	<u>Balanslikviditet</u>	<u>Likvida medel, mkr</u>
Kalmar FF	3,7	43,6
BK Häcken	2,9	40,4
Mjällby AIF	2,0	1,6
Åtvidabergs FF	2,0	1,0
Gefle IF FF	1,7	0,9
IFK Göteborg	1,4	29,2
Örebro	1,3	13,1
IF Brommapojkarna	1,1	0,6
Malmö FF	1,0	9,7
Helsingborgs IF	0,8	4,4
IF Elfsborg	0,9	0,2
AIK	0,7	7,0
GAIS	0,7	0,4
Djurgården	0,6	8,7
Halmstads BK	0,6	0,2
Trelleborgs FF	0,6	0,0

Tabell17

Av ovanstående inses att främst Trelleborgs FF, Halmstads BK och GAIS bör ha haft en likviditetsmässigt besvärlig början av år 2011.

Samband mellan klubbarnas kostnader och tabellposition

Jämför kostnaderna per klubb tidigare i denna rapport, varvid här avses totala kostnader inklusive spelarförvärv.

	<u>Rangordning efter kostnader</u>	<u>Tabellposition</u>
Malmö FF	1	1
AIK	2	11
IF Elfsborg	3	4
BK Häcken	4	8
IFK Göteborg	5	7
Djurgården	6	14
Helsingborgs IF	7	2
Örebro	8	3
Halmstads BK	9	12
Kalmar FF	10	9
IF Brommapojkarna	11	16
GAIS	12	13
Mjällby AIF	13	10
Gefle IF FF	14	14
Trelleborgs FF	15	5
Åtvidabergs FF	16	15

Tabell 18

Slutsatsen av ovanstående är att det för detta år råder ett klart samband mellan rangordning utifrån årets kostnader och årets tabellposition endast för Malmö FF och Gefle IF FF.

Malmö FF satsar mest och vann också Allsvenskan 2010.

I övrigt är sambanden inte lika tydliga, men för fem klubbar var skillnaden mellan ranking efter kostnader och tabellposition endast en eller två positioner, nämligen för IF Elfsborg, IFK Göteborg, Kalmar FF, GAIS och Åtvidabergs FF.

AIK och Djurgården lyckades inte alls att uppnå de tabellpositioner som man skulle kunna tänka sig utifrån nedlagda kostnader. Djurgårdens kostnader var redan år 2008 och 2009 bland de åtta högsta utan att för den skull nå den övre tabellhalvan i serien. Djurgården förefaller därför vara lågpresterande, och kan antas ha en del arbeta med. I AIK:s fall kan det delvis förklaras av ett man under 2010 fick en rejäl sportslig rekyl efter att vunnit Allsvenskan år 2009.

Desto nöjdare är man säkert i Trelleborgs FF, Örebro och Mjällby AIF, som utmärker sig med tabellpositioner som är väsentligt högre än kostnadsrankingens position.

Noteras bör att BK Häckens kostnader för Gothia Cup uppgår till 56 mkr, om dessa exkluderas blir klubbens kostnadsranking 12, vilket gör dem till högpresterande klubb.

En förklaring till att nedlagda kostnader inte alltid har ett samband med tabellpositionen kan dels vara det ideella arbetet från såväl ledare och andra funktionärer som kan vara betydande, dels det faktum att det faktiskt är ute på planen som spelet om poängerna avgörs, och där är det mycket som skall stämma för att vinna en match, där vissa lag kan komma in i goda och dåliga cirklar enstaka år. Pengarna är inte allt, och det är ju just det som gör fotbollen så intressant.

Bolagiseringstrender

Under de senaste åren har utvecklingen gått mot en högre grad av bolagisering av delar av verksamheter, och i vissa fall hela verksamheten.

Syftet med bolagiseringarna kan vara olika. Det vanligast förekommande syftet torde vara att genom bolagisering i en eller annan form få ett riskkapital tillgängligt för att kunna utveckla verksamheten. Detta kan vanligen ske i form av riskkapitalbolag som fungerar som finansieringsbolag vid föreningarnas finansiering av spelarförvärv.

Andra bolagiseringsmodeller finns dock. IFK Göteborg äger ett marknadsbolag, IFK Göteborg Promotion AB, som bedriver merchandiseförsäljning knutet till föreningen, Helsingborgs IF äger ett marknadsbolag HIF Service AB som bedriver försäljning av reklam, souvenirer och andra marknadsaktiviteter kopplat till föreningen, och Malmö FF äger ett eventbolag MFF Event AB som bedriver försäljning av föreningens event i arenan.

Ett sätt att bolagisera är att elitfotbollsverksamheten i sin helhet läggs i bolagsform, i ett s.k. IdrottsAB. I denna rapport är AIK Fotboll AB, Djurgårdens Elitfotboll AB och ÖSK Elitfotboll AB alla allsvenska klubbar som år 2010 bedrev elitfotbollsverksamheten i bolagsform. En sådan bolagisering borde också kunna leda till att nya intäkter kan skapas, genom t ex bättre tillvaratagande av klubbarnas varumärken kommersiellt, då detta bl.a. lättare kan hanteras skattemässigt i bolagsform.

Därutöver finns exempel på andra typer av bolag som är kopplade till de allsvenska föreningarna. Detta kan t ex vara bolag som äger en arena, såsom IF Elfsborg som äger Borås Arena AB, och Kalmar FF som äger Kalmar Fastighets AB (via Kalmar Event AB). Denna förteckning gör inte anspråk på att vara fullständig.

Gemensamt för klubbarna som placerade sig på de fyra översta platserna i Allsvenskan år 2010 är att de antingen bedrev elitverksamheten i bolagsform (Örebro) eller hade etablerat någon form av samverkan med bolag (MFF Event AB, HIF Service AB och Borås Arena AB).

Det verkar nu vara ett naturligt inslag i många föreningar att man söker efter former för samverkan mellan ideell förening och bolag. Det är dock ingen garanti för sportslig framgång. Det på planen matcherna avgörs. Se på t.ex. Trelleborgs FF och Mjällby AIF, som ju hittills inte haft någon bolagiserad verksamhet. Och se inte minst på Örgryte som bedrivit verksamheten i IdrottsAB men som begärts i konkurs i början av år 2011, efter att på sportsliga grunder fallit ur Allsvenskan år 2009.

Samverkan mellan ideell förening och bolag är betraktat utifrån ett längre tidsperspektiv en ganska ny företeelse inom den svenska fotbollsporten. Kanske har man inte ännu hittat den optimala formen för samverkan, utifrån dels kapitalbehov och möjligheter att kommersialisera klubbarnas varumärken för att öka intäkterna, och dels ta tillvara medlemmarnas engagemang för klubben.

Eventuella kommande förändrade förutsättningar inom skatteområdet för ideella föreningar kan dock antas komma att kunna driva på utvecklingen mot en högre grad av bolagisering av elitverksamheten.

Översiktlig internationell jämförelse år 2009

UEFA har sedan säsongen 2004/2005 ett licenssystem för att få delta i UEFA:s klubb tävlingar. Kriterierna i detta licenssystem omfattar, förutom finansiella kriterier, sportsliga kriterier (ungdomsverksamhet, medicinsk undersökningar av spelare m.m.), anläggningskriterier (matcharena och träningsförhållanden), personal & administrationskriterier (att vissa nyckelbefattningshavare finns och att dessa har viss angiven kompetens m m) samt juridiska kriterier. Licenskriterierna ställer omfattande kvalitetskrav på klubbarna, som om de uppfylls höjer kvalitén i deras verksamhet.

I samband med denna licensprövning samlar UEFA också in viss information från alla nationsförbund, bl.a. Svenska Fotbollförbundet, för att med detta som underlag få en överblick över ekonomin i Europas toppfotboll.

UEFA har avseende år 2009 gett ut en rapport, "The European Club Footballing Landscape", ur vilken man kan göra vissa jämförelser mellan Allsvenskan och andra Europeiska ligor som verkar under likartade förutsättningar. Rapporten bygger på uppgifter från 664 (föregående år 654) klubbar från 53 ligor.

Intäkter per klubb år 2009 inom de olika ligorna

Som intäkter definieras samtliga intäkter förutom intäkter från spelaromsättning. Dessa ser för de förstadivisioner som har intäkter mest närliggande Allsvenskans intäkter ut enligt följande.

	<u>Intäkter/klubb, MEuro</u>		<u>UEFA-Ranking</u>		<u>Invånare,</u>
	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2009/10</u>	<u>2008/09</u>	<u>miljoner</u>
Österrike	14	14	12	15	8
Grekland	13	13	9	12	11
Belgien	13	13	13	14	10
Danmark	13	17	15	13	5
Schweiz	13	11	16	16	8
Norge	10	9	17	17	5
Sverige	6	5	21	21	9
Rumänien	4	5	18	18	22
Polen	4	5	19	19	39
Kroatien	3	4	20	22	4
Tjeckien	3	4	26	20	10

Tabell 19

Intäkterna för de svenska klubbarna är således väsentligt lägre än intäkterna för klubbarna i Österrike, Grekland, Belgien, Danmark, Schweiz och Norge, som är länder med invånareantal i Sveriges storleksordning.

Man bör dock vid denna jämförelse notera att det i vissa ligor, t.ex. i Grekland och Kroatien är ett fåtal storklubbar som står för en stor del av intäkterna. Det är dessa klubbar som sen deltar i UEFA:s klubb tävlingar och där skapar positionen på UEFA-rankingen. I andra ligor är intäkterna mer jämnt fördelade mellan klubbarna.

En slutsats skulle annars kunna vara att de svenska klubbarna presterar ungefär vad man kan förvänta sig utifrån de resurser de har att förfoga över, och att de svenska klubbarna sannolikt minst måste fördubbla sina intäkter för att nå en UEFA-ranking kring plats 15, vilket om man jämför med andra länder dock inte borde vara omöjligt.

Intäkternas spridning inom ligorna

Intäkternas spridning inom ligorna kan mätas genom att ställa de totala intäkterna för de fyra klubbar som nådde de högsta placeringarna i serien i förhållande till de övriga klubbarnas totala intäkter.

Medianvärdet vid denna beräkning var 3,6 (föregående år 3,9) för alla förstadivisioner i UEFA-länderna. Allsvenskan hade det tionde lägsta värdet (tredje föregående år) av alla ligor inom UEFA med 2,3 (1,8), närmast före ligorna i Luxemburg, Slovenien, Makedonien, Finland och Norge.

Närmast före Allsvenskan ligger ligorna i Malta, Vitryssland och Georgien. Detta innebär att mätt på detta sätt är inkomstspridningen i Allsvenskan den tionde minsta av alla förstadivisioner inom UEFA.

För de ligorna som har genomsnittsentäkter per klubb som ligger närmast Allsvenskan, enligt föregående avsnitt, är intäkternas spridning enligt följande.

	Intäkter top 4/övriga klubbar		UEFA-Ranking	
	2009	2008	2009/10	2008/09
Kroatien	5,8	4,6	20	22
Grekland	5,6	5,6	9	12
Danmark	3,9	3,1	15	13
Österrike	3,8	4,0	12	15
Schweiz	3,4	3,9	16	16
Belgien	3,3	3,3	13	14
Rumänien	3,3	4,3	18	18
Polen	2,6	2,9	19	19
Tjeckien	2,6	3,5	26	20
Sverige	2,3	1,8	21	21
Norge	2,1	2,4	17	17

Tabell 20

Fördelen med Allsvenskans position som en förstadivision som har en låg spridning av intäkterna mellan toppklubbar och övriga klubbar är att förutsättningarna därmed är goda att Allsvenskan kan vara en jämn och spännande serie.

Men kanske måste man då också ha en realistisk förväntan vid de svenska klubbarnas deltagande i UEFA:s klubbturneringar? I synnerhet som intäktsnivån per klubb är så förhållandevis låg, enligt föregående avsnitt.

För ligor med höga genomsnittliga intäkter per klubb behöver inte spridningen vara så stor för att klubbarnas skall kunna ha tillräckliga resurser för att kunna konkurrera internationellt. Exempel på detta är den tyska förstadivisionen där spridningsfaktorn är 2,5, och i Frankrike där förstadivisionens spridningsfaktor är 3,2.

Intäktslagens fördelning inom ligorna

Intäkternas fördelning inom tre huvudsakliga kan också jämföras mellan de olika ligorna. De tre huvudsakliga intäktslagen är TV-intäkter, matchintäkter samt sponsorintäkter och andra intäkter.

För de förstadivisioner som har intäkter mest närliggande Allsvenskans intäkter ser dessa ut enligt följande.

	<u>Intäkter/klubb</u> <u>2009, mEuro</u>	<u>TV-intäkter</u> <u>2009</u>	<u>Matchintäkter</u> <u>2009</u>	<u>Sponsor & övr</u> <u>intäkter 2009</u>	<u>Invånare</u> <u>Miljoner</u>
Österrike	14	10 %	16 %	74 %	8
Grekland	13	14 %	32 %	54 %	11
Belgien	13	21 %	27 %	52 %	10
Danmark	13	16 %	9 %	75 %	5
Schweiz	13	5 %	39 %	56 %	8
Norge	10	10 %	28 %	62 %	5
Sverige	6	14 %	28 %	58 %	9
Rumänien	4	39 %	6 %	55 %	22
Polen	4	35 %	10 %	55 %	39
Kroatien	3	4 %	6 %	90 %	4
Tjeckien	3	9 %	8 %	83 %	10

Tabell 21

Av ovanstående kan man dra slutsatsen att TV-intäkternas andel av de totala intäkterna till viss del beror av invånareantalet i landet. Klubbarna i Polen och Rumänien, som finns i länder med förhållandevis många invånare, har högre andel TV-intäkter än övriga länders klubbar.

Fördelningen av intäkterna i de svenska klubbarna avviker inte anmärkningsvärt från fördelningen hos klubbarna i länder med invånareantal i Sveriges storleksordning. Det förefaller således som att det inte är något speciellt huvudsakligt intäktslag som de svenska klubbarna eftersatt. Det är helt enkelt nivån som är för låg. Jfr ovan.

De ekonomiska resultaten och det egna kapitalet hos klubbarna i de 53 högsta ligorna

År 2009 redovisade sammantaget för alla klubbar inom en förstadivision endast 11 förstadivisioner ett sammantaget positivt ekonomiskt resultat.

Totalt redovisade endast 62 % av samtliga klubbar positivt eget kapital. Detta kan jämföras med att samtliga allsvenska klubbar redovisar positivt eget kapital.

Av detta inses lätt att man under år 2010 tvingats vara försiktig med ekonomiska satsningar i många europeiska klubbar. Detta har i sin tur förmodligen påverkat transfermarknaden under år 2010, vilket kan vara en delförklaring till att de allsvenska klubbarna inte nådde samma intäkter från spelarförsäljningar år 2010 som under år 2009. Jämför ovan sidan 17 ff.

För de klubbar i länder, som liksom de svenska klubbarna, under senare år gjort sig beroende av intäkter från spelarförsäljningar, kan år 2010 varit minst lika besvärligt som för de allsvenska klubbarna.

Den omständighet att de allsvenska klubbarna alla har positivt eget kapital är dock rimligen en konkurrensfördel i dessa tider.